

Päästökaupan uudistaminen

21.8.2015 Palace

Avaus

Tellervo Kylä-Harakka-Ruonala, EK

Puheenvuorot

Kati Ruohomäki, EK

Ismo Ulvila, Euroopan komissio

Karoliina Anttonen, TEM

Kysymyksiä ja keskustelua

Päästökaupan uudet ehdotukset

Kati Ruohomäki

Nykytilanne

EU:n päästövähennystavoitteet vuodelle 2020

Päästövähennystavoite -20 % vuoden 1990 tasosta
eli -14 % vuoden 2005 tasosta

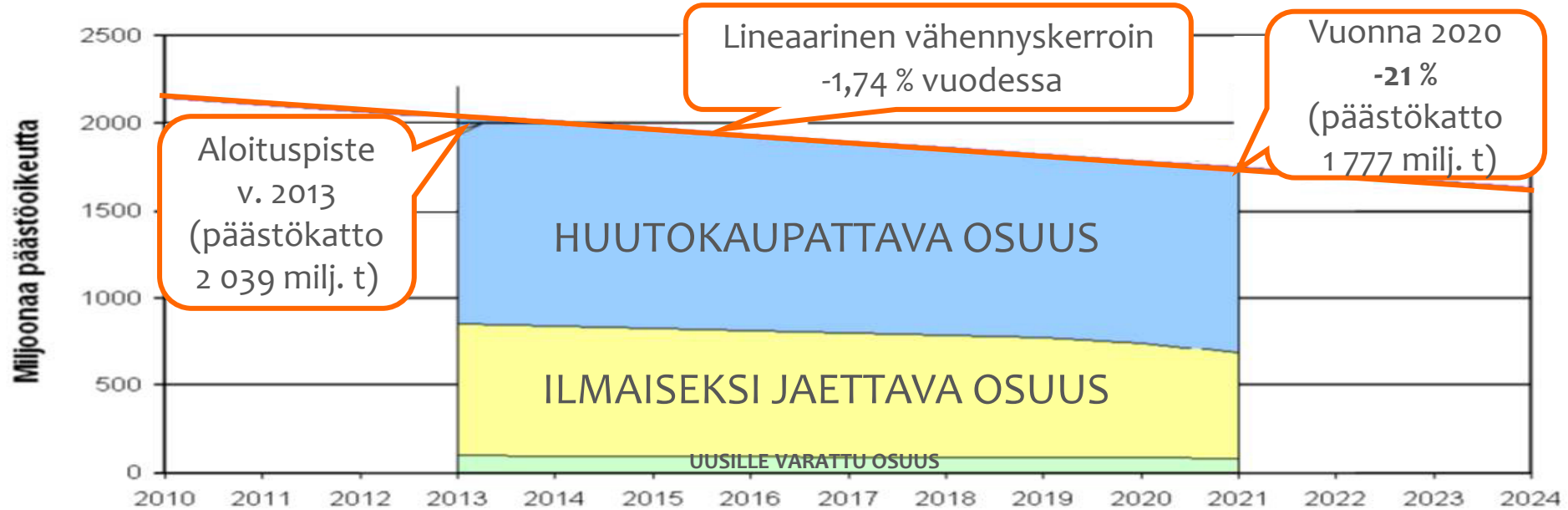
Päästökauppasektori
tavoite -21 % v. 2005 tasosta

Muut sektorit
(mm. liikenne, maatalous, jätehuolto)
tavoite -10 % 2005 tasosta

Jäsenmaakohtaiset tavoitteet

Suomi
-16 %

Päästökatto ohjaa 21 % vähennystavoitteeseen

Kuka on päästökaupassa ja kuka ei?

EU-laajuisessa päästökaupassa mukana:

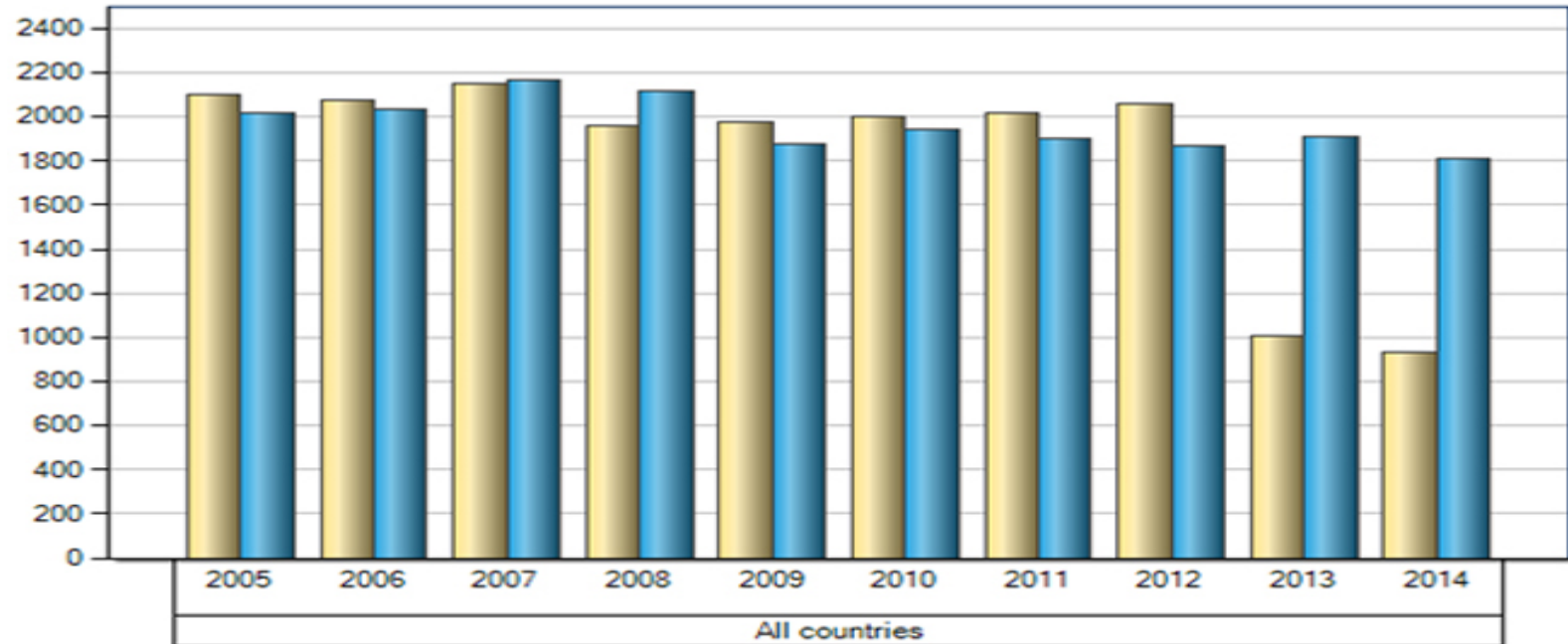
- Yli 20 MW:n energiatuotantolaitokset
- Suomessa järjestelmään kuuluu myös 20 MW tai sitä pienempiä kaukolämpölaitoksia
- Suuret teollisuuslaitokset metallinjalostuksessa, kemianteollisuudessa, massa- ja paperiteollisuudessa, sementti- ja kalkkiteollisuudessa, elintarviketeollisuudessa

Päästökaupan ulkopuolella päästöjen vähentäminen joka maan omalla vastuulla:

- Liikenne
- Maatalous
- Rakennusten erillislämmitys, lähinnä öljylämmitys
- Jätteiden käsittely
- Tietyt teollisuuskaasut

EU:n kasvihuonekaasupäästöt ja ilmaisjako

Milj. t CO₂-eq.

Ilmaisjako

Päästöt

Mistä päästöoikeuksia nyt saa?

1) Sähkön tuottajat:

- * Ostavat kaikki päästöoikeutensa huutokaupasta tai jälkimarkkinoilta

2) Teollisuus ja kaukolämmön tuotanto:

- * Vuonna 2013: ostettava 20 % laskennallisesta tarpeesta
- * Vuonna 2020: ostettava 70 % laskennallisesta tarpeesta
- * Ilmaisjakoon vaikuttaa myös toiminnan hiilidioksiditehokkuus

3) Teollisuus, jossa hiilivuotoriski:

- * Paljon energiaa käyttävä teollisuus, joka kohtaa globaalin kilpailun (eli kärsii eniten kilpailuhaittaa EU:n muita tiukemmista pelisäännöistä)
- * 100 % päästöoikeuksista ilmaiseksi laskennallisesta tarpeesta
- * Ilmaisjakoon vaikuttaa myös toiminnan hiilidioksiditehokkuus

Ilmastotavoitteen vaikutus

Päästötavoitteet kiristyvät,
päästöoikeuksien määrä vähenee

Päästöoikeuksien hinta nousee

Päästö-
oikeuksien
kustannukset
kasvavat

Päästö-
oikeuksien
kustannukset
kasvavat

(Valtaosa päästö-
oikeuksista
ilmaiseksi)

Sähkötuottajat

Teollisuus ja
kaukolämpö

Energiavaltainen
teollisuus, joka
toimii globaaleilla
markkinoilla

Sähkön hinta nousee

(Myös päästöttömän sähkön
hinta nousee, sillä hinta
määräytyy pörssissä
”hiilisähkön” mukaan)

**Päästökaupan
epäsuorat**

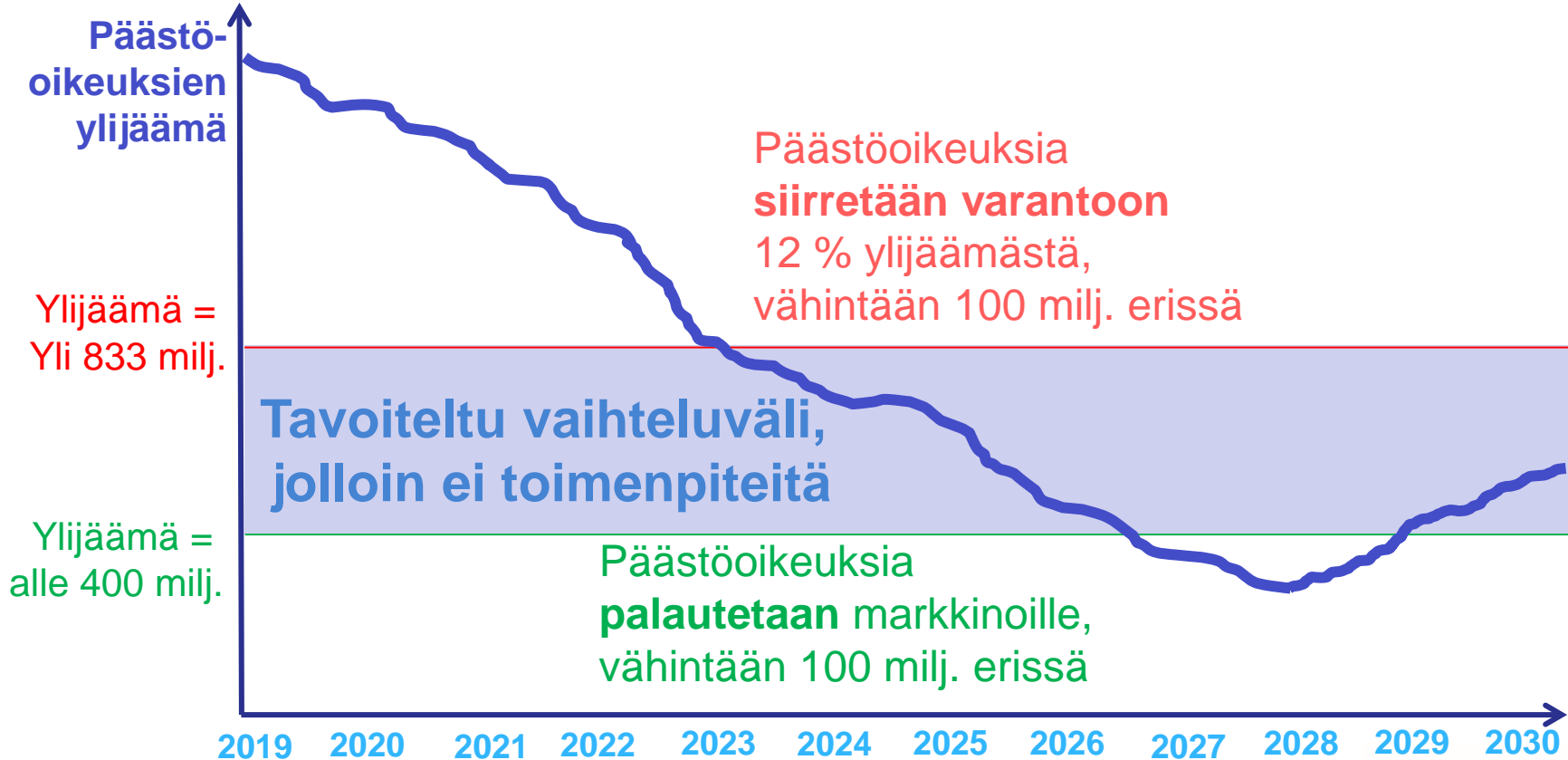
kustannukset

nousevat

**= KOMPENSAATIO-
TARVE**

Päästöttömän sähköntuotannon kannattavuus paranee

Markkinavakausvaranto

Markkinavakausvarantoon siirretään myös muita päästöoikeuksia

- Sivuun laitettut ja huutokauppaamatta jätetyt (ns. backloadatut) 900 milj. päästöoikeutta vuosilta 2014-2016
- Jakamatta jääneet (esimerkiksi uusien osallistujien varannosta) 500-750 milj. päästöoikeutta koko kaudelta 2013-2020

Ehdotukset kaudelle 2021-2030

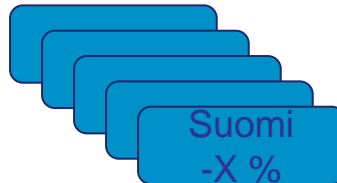
EU:n päästövähennystavoitteet vuodelle 2030

Päästövähennystavoite -40 % vuoden 1990 tasosta
(energia- ja ilmastopolitiikan kehikoon palataan Pariisin neuvottelujen jälkeen)

Päästökauppasektori
tavoite **-43 %** v. 2005 tasosta

Muut sektorit
(mm. liikenne, maatalous, jätehuolto)
tavoite **-30 %** 2005 tasosta

Jäsenmaakohtaiset tavoitteet

Päästökatto alenee jyrkemmin 2021-2030

- Komissio antoi ehdotuksensa päästökauppadirektiivin uudistamisesta heinäkuussa 2015
- Ohjenuorana lokakuun 2014 Eurooppa-neuvoston päätelmät
- Päästöoikeuksien kokonaismäärä laskisi nykyistä jyrkemmin eli 2,2 % vuodessa - tämä johtuu kiristyvistä päästövähennysvauhdista mentäessä kohti vuotta 2030.
- Huutokaupattavien päästöoikeuksien osuudeksi kirjattaisiin 57 % kaikista päästöoikeuksista (tämän kauden toteuma)

Keskiössä hiilivuotoriskin torjunta ja ilmaisjaon muutokset

- Kriteerit hiilivuotoriskin arvioimiseksi toimialoilla
- Ilmaisjaossa käytettävä tuotantodata ja tehokkuusvertailuarvot
- Ilmaisjaon määrää rajoittava korjauskerroin (ns. C-kerroin)
- Epäsuorien kustannusten kompensointi

Uusia rahastoja ja solidaarisuuselementtejä

Alemman tulotason maille:

- 10 % huutokauppatuloista (90 % jaetaan kaikille, sama nykykaudella)
- ilmaisjako sähköntuotannolle mahdollista (sama nykykaudella)
- modernisointirahasto energiainvestointeihin (2 % päästöoikeuksista)

Teollisuudelle ja energiantuotannolle:

- NER400-rahasto vähähiilisyttä tukeviin uuden teknologian innovaatioihin (400 milj. + 50 miljoonaa päästöoikeutta)

Ilmaisjakoon muutoksia: toimien kattavuus

- Tuotantotietoja tarkistetaan useammin
- Maksuttomia päästöoikeuksia jaetaan entistä niukemmin
- Toimialat jaetaan hiilivuotoriskin perusteella kahteen ryhmään:
 - Laskennallisesti 100 % ilmaisjaon piiriin jää enää noin 50 toimialaa, joiden hiilivuotoriskin arvioidaan olevan suurimmat.
 - Loput nykyisistä hiilivuototoimialoista saivat maksuttomia oikeuksia 30 % laskennallisesta tarpeestaan.
- Todennäköisesti suomalaisista toimialoista ainakin energiaintensiivisimmät, kuten teräs-, kemian – ja metsäteollisuus, ovat edelleen mukana suurimman riskin hiilivuotoryhmässä.

Ilmaisjaossa käytettyjä vertailulukuja kiristetään

- Päästöoikeuksien jaossa käytettäviä vertailuarvoja päivitetään kahdesti. Tiukennus on 0,5 -1,5 % vuodesta 2008 lähtien riippuen toimialan tilanteesta.
- 52 vertailuarvoa on alun perin määritelty kunkin tuotteen 10 % parhaan tuottajan keskiarvopäästönä. Parhaat toimijat hyötyvät enemmän päästöoikeuksien jaossa kuin vertailuarvoa huonommin toimivat.

Epäsuorien kustannusten kompensointiin kannustetaan

- Päästökaupan aiheuttamien epäsuorien kustannusten kompensointi säilyy ennallaan, mutta jäsenmaita kannustetaan kompensointiin kansallisella valtion tuella
- ”may compensate” muutettaisiin ”should compensate”-

Elinkeinoelämän ehdotuksia jatkokäsittelyyn

1(2)

- Ilmaisjaon määrä ei kokonaisuudessaan jouta ylöspäin, jos tuotantomäärät kasvavat. Tällöin tarvitaan korjauskerrointa ja kaikki, myös tehokkaimmat teollisuuslaitokset, joutuvat ostamaan päästöoikeuksia.
- Joustavuutta voisi lisätä esimerkiksi käyttämällä markkinavakausvarannossa olevia päästöoikeuksia (sivuun laitettut eli ns. backloadatut ja jakamatta jääneet päästöoikeudet).

Elinkeinoelämän ehdotuksia jatkokäsittelyyn

2

- Kansallisiin tukiin perustuva epäsuorien kustannusten kompensointi aiheuttaa markkinahäiriöitä ja asettaa yritykset eriarvoiseen asemaan EU:ssa.
- EU-laajuisen kompensointijärjestelmän luomisella kompensointi tapahtuisi päästökauppajärjestelmässä, jolloin se olisi tasapuolista ja harmonisoitua.

Kiitos!

Kati Ruohomäki

Asiantuntija, ilmasto, energia ja
materiaalitehokkuus

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Puh. 040 7675684

kati.ruohomaki@ek.fi